

BIBEL EN OG VERDEN

4 | 2022

Tema:

**Bønner
minder os
om, at vi ikke
er alene**

BIBELSELSKABET

Frederiksborggade 50

1360 København K

Tlf.: 33 12 78 35

bibelselskabet@bibelselskabet.dk

bibelselskabet.dk

ANSV. UDGIVER

Johannes Baun

REDAKTØR

Thomas Godsk Larsen

LAYOUT: Ribergård & Munk

TRYK: Nofoprint - Helsingør

FORSIDEFOTO

Ptashkimenko / Shutterstock

Bibelen og Verden udsendes fire gange årligt til alle, der ønsker information om bibelarbejdet.

GAVER TIL BIBELARBEJDET

Reg. nr.: 3001

Kontonummer: 9 00 04 88

Giro: 9 00 04 88

MobilePay 62903

SPØRGSMÅL OM DONATIONER

indsamling@bibelselskabet.dk

Bibelselskabet arbejder for at oversætte og formidle Bibelen.

Bibelselskabet modtager ingen offentlig driftstøtte og er derfor afhængig af indsamlede midler og salgsindtægter.

FOTO: CASPER TYBJERG

Bibelselskabets protektor er Hendes Majestæt Dronning Margrethe II.

GENERALSEKRETÆREN HAR ORDET

Uudnyttede ressourcer

Uanset, hvordan vejret arter sig i den kommende tid, går vi en kold vinter i møde. Ukraine-krigen kaster lange sikkerhedspolitiske skygger, energiforsyningerne er pressede, der skrues ned for varmen, og der spares på ressourcerne. Det giver god mening. Ressourcer skal bruges med omhu, i hvert fald, når de er begrænsede.

Men der findes også ressourcer uden begrænsninger. Kærlighed er en af dem, og i en kold tid er det ingen dårlig idé at skru op for den menneskelige varme. Håb er en anden ressource. Mennesker, der har håbet som fortegn, har bedre mulighed for at komme igennem vanskelige livssituationer.

Og så er der en tredje ressource, der knytter sig til troen: Bøn. Da en gruppe forskere i 2017 senest lavede Den Danske Værldiundersøgelse, svarede omtrent halvdelen af befolkningen, at de aldrig beder, cirka 40 procent, at de gjorde det med kortere eller længere mellemrum, mens kun ni procent dagligt sender en tanke til himmels.

Af flere grunde er bøn noget særligt. For det første, fordi det knytter sig så nært til troen. Det giver bedst mening at bede, hvis man tror - eller håber! - at der er én, der lytter. For det andet, fordi det for mange er tabubelagt. I medierne møder man langt oftere mennesker, der fortæller om deres kønsliv end deres bønsliv. Selv om det sidste i mange tilfælde nok ville være mere interessant at læse om. For hvornår beder man? Til hvem? Om hvad?

Spørgsmålene er ikke nye. Faktisk kunne dem, der var allernærmest på Jesus, gøre sig de samme overvejelser. Det udmøntede sig i en meget konkret bøn fra disciplene: Lær os at bede. "Når I beder, skal I sige ..." begyndte Jesus. Og fortsatte så med fadervor.

Så var de i gang. Og det har kirken været lige siden. Det forunderlige med bøn er, at den løfter blikket mod Gud. Det er en oprejsning af mennesket, det er ny luft til lungerne, det er tro, håb og kærlighed i skøn forening. Men det er også klage, fortvivlelse, et enkelt ord: Hjælp!

Med dét ord falder meget på plads: Vi har brug for hjælp. For moderne, selvberørende mennesker ligger det sjældent lige for at bede om netop det. Men Bibelen er fuld af mennesker, der gør det. "Hvorfra kommer min hjælp?" spørges der i Salmernes Bog. Svaret kommer med det samme: "Min hjælp kommer fra Herren, himlens og jordens skaber." På den måde er bønnen en måde at forbinde det skrøbelige menneskeliv med den evige Gud.

I dette nummer af Bibelen og Verden skriver vi en del om bøn og om at dele bønnen, for eksempel fadervor, med børn. Ordet "bøn" er i øvrigt kun en lille stavfejl fra ordet "børn". Måske vi kan lære lidt af børnene, når det gælder bøn? Jo yngre man er, desto lettere falder det ofte en at bede om hjælp. For alle os kan-selv-vil-selv-voksne kan det være klogt at lære af. Også i en tid med knappe ressourcer.

Glædelig advent!

Johannes Baun

”

Mennesker, der har håbet som fortegn, har bedre mulighed for at komme igennem vanskelige livssituationer.

Foto: Priscilla du Preez / Unsplash

SIDE 12-18

TEMA: BØN

Hvorfor beder vi? Hvad beder vi om? Og hvor møder vi bønnen i Bibelen? Dyk ned i bønnens verden, og mød blandt andre en forfatter, en illustrator og en præst, der giver deres bud på, hvad bønnen kan og gør.

SIDE 4-5 UKRAINE: BIBELN ER ET ANKERPUNKT

SIDE 10-11 DANMARK: MØD GENERALSEKRETÆREN BAG 1992-OVERSÆTTELSEN

Bibelen er et ankerpunkt for ukrainerne

Mørket sænker sig over Ukraine i mere end en forstand denne vinter. Frygt, død og sorg har efter Ruslands invasion ramt ukrainerne. Anatolij Rajchynets arbejder for Det Ukrainske Bibelselskab. Han har erfaret, at der skal mere til end mad, vand og varme tæpper for at skabe håb for fremtiden.

Af René Ottesen, kommunikationschef

Hjemme hos os hører fødselsdage til højdepunkterne på året. Den dag mødes man med stearinlys, dannebrogsslag og glad sang. I år var det anderledes. Det var netop på min fødselsdag i februar, at nyhederne om det russiske angreb på Ukraine strømmede ud af morgenradioen. Lige der syntes jeg at have behov for en ekstra krammer fra de kære, som var kommet på besøg. Den dag blev et vendepunkt, som siden er blevet fulgt af uhyggelige billeder af flygtninge, af sønderbombede huse og af død.

Bibelselskabet spreder håb

Den internationale reaktion på russernes invasion kom prompte, og et stort hjælpearbejde blev sat i gang. Anatolij Rajchynets, som er vicegeneralsekretær for Det Ukrainske Bibelselskab, organiserede hurtigt en hjælpeindsats i samarbejde med sine medarbejdere og en stor gruppe frivillige. Hjælpeindsatsen blev mobiliseret med støtte fra Det Danske Bibelselskab og fra bibelselskaber over hele verden.

Anatolij har travlt, fordi behovene er udtalte, men han

har tid til en kort snak over en dårlig mobiltelefonforbindelse fra det østlige Ukraine, som russerne netop har forladt med et spor af ødelæggelser efter sig. Han understreger gentagne gange sin taknemmelighed over den hjælp, vi har sendt fra Danmark, og er tydelig bevæget over det sammenhold, som er mellem bibelselskaberne rundt omkring i verden. Anatolij fortæller, at ukrainerne har brug for mad, vand og medicin, ligesom de får brug for hjælp, når vinteren kommer. Men håbet, troen og trøsten synes endnu vigtigere, understreger Anatolij. Uden håb er overlevelse ikke mulig.

Har I bibler med?

For nylig blev byen Kupjansk og flere andre byer i det nordøstlige Ukraine befriet fra russerne, men synet, der nu møder Bibelselskabets ansatte og frivillige i disse områder, er forfærdeligt. Alt er ødelagt, og de ser jævnlige dræbte mennesker, som ingen endnu har haft overskud til at begrave. Når Bibelselskabets biler holder i sådan en by, kommer folk ud af beskyttelsesrum og udbombede huse. Mad, vand og medicin uddeles, men så melder spørgsmålene sig: Har I bibler med? Anatolij Rajchynets fortæller, at der er stor

EN BØRNEBIBEL KOSTER 50 KRONER

GIV 10 BØRNEBIBLER TIL UKRAINE 500 KR.
GIV 20 BØRNEBIBLER TIL UKRAINE 1000 KR.

HJÆLP BIBELARBEJDET
I UKRAINE 2000 KR.

MOBILEPAY: 62903
BANK: REG.NR. 3001 KONTONR. 9000488
MÆRKET 'UKRAINE'

fysisk nød i de områder, russerne har forladt, men børnebibler og Det Nye Testamente er meget efterspurgt.

Ukrainerne bruger Bibelen som en hjælp til bøn. De søger i Matthæusevangeliet efter fadervorbønnen eller blade i Salmernes Bog og gør bønnerne her til deres egne. Her finder ukrainske bibellæsere trøst og håb midt i nogle rædsler, vi ikke kan forestille os.

Det, der er større

Bernt Greger Olsen er bibelmissionsleder i Det Norske Bibelselskab. Han var i sin tid med til at starte bibelarbejdet i Ukraine og har for nylig været på besøg i Kyiv. Bernt fortæller mig, at krigen og usikkerheden har styrket ukrainernes tro på Gud. Ukrainerne har på grund af krisen haft behov for at komme i kontakt med det, der er større end dem selv. Her bliver Bibelen, bønnerne og kirken synlige ankerpunkter, som folk holder fast i, fortæller Bernt.

Ordet er vigtigere

Under sit besøg i Kyiv mødtes Bernt med ærkebiskoppen for den græsk-katolske kirke i Ukraine, Sviatoslav Shevchuk. Bernt fortalte ærkebiskoppen, at der er mange mennesker, der beder for Ukraine, og spørger, om der er mere, der kan gøres.

Ærkebiskoppen svarede: "I kan fortsætte med at bede for os. Og når du beder, vil Helligånden vise dig, hvad du ellers kan gøre for os."

Derefter fortalte ærkebiskop Shevchuk om et møde med Kyivs borgmester, Vitali Klitschko, som har været et stærkt samlingspunkt for byens borgere i denne svære tid. Kirken har spillet en nøglerolle i at levere mad og lægehjælp til byens befolkning. Ærkebiskoppen spurgte borgmesteren, hvad kirken ellers kan gøre for byen. Ærkebiskop Shevchuk blev overrasket over Klitschkos svar: "Vigtigere end mad og forsyninger er Ordet. Folket har brug for håb og noget at leve for."

Bibelselskabet fortsætter arbejdet

Sammen med Det Norske Bibelselskab og en lang række andre bibelselskaber vil vi fortsætte med hjælpen til bibelarbejdet i Ukraine. Særligt børnebibelen er på fantastisk vis blevet et fyrtårn midt i en ekstrem svær tid. De ortodokse kristne er vant til at se troen udtrykt i billeder. Derfor er børnebibelens billeder efterspurgt.

Eftertanken

Efter at have talt med Anatolij og Bernt sidder jeg for mig selv og spørger, hvad de ukrainske bibellæsere kan lære mig midt i det mørke, de befinder sig i. Jeg bliver mindet om, at det er vigtigt, at jeg - inden mine kriser for alvor dukker op - får øje på det, der er større end mig selv. Måske skal jeg tillade mig at bladere rundt i Bibelen og for eksempel gøre kapitel 23 i Salmernes Bog til mine ord, mens jeg tænker lidt dybere over livets ankerpunkter.

De kristne kvinders fortællinger er nøglen til forandring

Ny dokumentarserie fra SAT-7 viser, hvordan kristne kvinder kæmper med traditionelle kønsnormer.

Af Thomas Godsk Larsen

”Kristne er en minoritet i Egypten. Men desværre også en minoritet, der selv er præget af dobbeltmoral og social kontrol,” fortæller den prisbelønnede filmskaber Maggie Morgan. Hun er aktuell med en række nye kortfilm, hvor hun interviewer egyptiske kvinder om deres kristne tro:

”Jeg vil gerne vise, at trosfrihed også har med køn og ligestilling at gøre,” fortæller hun.

Traditionelle kønsroller

Dokumentarprogrammerne er en del af en større indsats, der har været i gang siden april 2021, hvor kirkerne hjælpes i gang med samtaler om køn og kristendom, og hvor SAT-7 støtter lokale kristne menigheder i at inkludere kvinder. Projektet har også sat lokale grupper i gang, hvor der reflekteres over, hvad Bibelen siger om mænd og kvinders rolle:

”Også blandt de kristne i Egypten er der meget traditionelle kønsroller. Pigerne nægtes ofte uddannelse, de må ikke arbejde uden for hjemmet, og i menighederne får de kun lov til at løfte ganske få opgaver. Det er et problem, ikke kun for pigerne og kvinderne, men også for menighederne,” fortæller Maggie Morgan.

Også et problem for mændene

Mange unge kvinder har deltaget i workshops om vold i hjemmet. Det er der, Maggie Morgan mødte flere af de kvinder, der medvirker i dokumentarfilmene. Og særligt én ting går igen blandt kvinderne, fortæller hun:

”De er enormt selvudslettende. De tror, at Bibelen lærer os, at de skal bære deres lidelser i stilhed. Det ideal, de indprentes fra barnsben, er den smilende Jomfru Ma-

ria, der bliver et billede på moderskabet. Men jeg synes aldrig, jeg ser smilende kvinder i Egypten. Det er et åg for dem - og de er ofte bundet til hjemmet.”

Maggie Morgan fortæller, at de traditionelle kønsroller ikke kun er et problem for kvinderne:

”Jeg ser også utrolig mange mænd i Egypten, der er ulykkelige. Normerne pålægger dem ene at forsørge familierne. De bliver bedt om at pakke deres følelser væk og gøre, hvad der forventes af dem.”

Sætter spørgsmålstegn ved normerne

Maggie Morgan og hendes filmhold filmede dokumentarserien hen over sommeren 2022, og den bliver vist netop nu på SAT-7 ARABIC. Hvert afsnit varer en time, hvor de første tyve minutter er dedikeret til en kvinde, der fortæller om sit liv og sin tro og om sine muligheder for at praktisere sin kristne tro i fællesskab med andre. En ung kvinde fortæller om, hvordan hendes højeste ønske er at besøge en kirke i en nærliggende større by. Men moderen forhindrer det - hun mener, hendes plads er derhjemme.

Maggie Morgan fortæller, hvordan det er en rodfæstet del af kulturen, at man ikke må være ulydig over for sine forældre. Og det gælder både blandt muslimer og kristne i Egypten:

”Det, vi håber på med projektet, er ikke, at de unge kvinder skal være ulydige over for deres forældre. Men vi vil gerne give dem nyt mod til at turde sætte spørgsmålstegn ved de normer, de møder.”

I hvert afsnit interviewer Maggie Morgan også familiedemedlemmer til de unge kvinder. For, som hun fortæller, hvis der for alvor skal ske forandringer, skal der samtaler i

Officielt er der cirka 4,44 mio. kristne i Egypten, hvilket svarer til 4,7 procent af landets befolkning (2020-tal). Det reelle tal er sandsynligvis højere. Særligt konvertitter skjuler deres tro af frygt for repressalier. Langt de fleste kristne i Egypten tilhører den koptiske ortodokse kirke i Alexandria.

KILDE: PEW RESEARCH CENTRE

Arkivfoto: United Bible Societies

"Vi drømmer om, at vi kan skabe en sneboldeffekt, der kan sætte skub i udviklingen. Men jeg er også klar over, at vi skal have det meget lange lys på, hvis vi skal håbe på forandringer."

Foto: Thomas Godsk Larsen

gang med den ældre generation, som også tæller kirkelejerne i Egypten, og som er dem, der bærer de traditionelle normer videre til nye generationer.

"Kristus satte os alle fri"

Maggie Morgan fortæller om en ung kristen kvinde, der skrev på de sociale medier, at hun drømte om at gå til dans. Natten efter blev hun opsøgt af sin bror, der påbød hende at slette opslaget, da det ikke sømmede sig for en ung kvinde. Hun har hørt mange historier om, hvordan unge kvinder chikaneres, hvis de arbejder, eller hvis de går på gaden om aftenen. Hun møder kvinder, både kristne og muslimer, der kommer til at leve et liv i social eksklusion, hvis de ikke bliver gift, mens de er i tyverne.

For Maggie Morgan, der selv er vokset op i en kristen familie i Egypten, ligger det langt fra den frisættende kraft, Kristus kom med:

"Kristus satte os alle fri, så vi kan leve frie i krop og ånd og i fællesskab med hinanden. Han gav os alle trøst og håb, og som Paulus siger i sit andet brev til menigheden i Korinth, kommer den trøst, som Kristus giver, i rigt mål til os: 'Er vi i trængsler, er det, for at I kan trøstes og frelses; får vi trøst, er det, for at I kan blive trøstet og være udholdende i de samme lidelser, som også vi udsættes for.' De ord inspirerer mig og giver mig nyt håb om, at forandring er muligt. De kristne kvinders fortællinger er nøglen til forandring. Det er mit håb, at projektet kan medvirke til, at kvinderne ikke marginaliseres i den grad, de gør i dag. Vi drømmer om, at vi kan skabe en sneboldeffekt, der kan sætte skub i udviklingen. Men jeg er også klar over, at vi skal have det meget lange lys på, hvis vi skal håbe på forandringer."

SÅDAN KAN DU STØTTE SAT-7

Gaver indbetales på giro eller bank:
reg.nr. 3001 · kontonr. 9000488. Skriv: Gave til SAT-7.
Eller betal via hjemmesiden: bibelselskabet.dk/giv-tv

MOBILEPAY 62903

Mærket 'SAT-7'
Du kan også lave en fast giveraftale via Betalingservice til SAT-7. Ring på telefon 33 12 78 35.

SAT-7

- Er den første og største kristne tv-kanal i Mellemøsten og Nordafrika
- Kan i dag ses via satellit i 25 lande i Mellemøsten og Nordafrika. Kan ses online i hele verden
- Har over 25 millioner seere og sender 365 dage om året

Et stigende antal bibler deles ud i lande, hvor kristne er pressede. Kom med til Irak, Usbekistan, Laos og Albanien.

Bibler til kristne minoriteter

Af Andrea Rhodes, oversat og bearbejdet af Thomas Godsk Larsen

”Gud udfører mirakler blandt mennesker, og kirken vokser,” fortæller en medarbejder fra Bibelselskabet i Irak. Uddeling af bibler i landet er mere end fordoblet i løbet af pandemiårene, til trods for, at landets mindre end 1 procent kristne er under massivt pres. Han ser tre grunde til stigningen i distributionen: For det første satte pave Frans’ besøg i landet i marts 2021 skub i uddelingen, for det andet vender kristne tilbage til byer som Qaraqosh, efter at ISIS er nedkæmpet, og for det tredje oplever Det Irakiske Bibelselskab, at flere mennesker søger Jesus:

”Kirken vokser. Sidste år var der mange dåb i det sydlige Irak, og vi kender til mange hjemmekirker. Forfølgelse er stadig slemt - men flere tager imod Jesus som deres frelser.”

Han tilføjer:

”Vi kommer til flygtningelejre med mad og hjælp, og vi har altid bibler med. Vi deler dem ikke ud, men vi lægger dem frem, og folk tager dem. Vi har brug for mange flere bibler, for efterspørgslen er enorm over hele Irak.”

Flere får adgang til Guds ord

I Usbekistan steg antallet af uddelte bibler fra 6.000 før pandemien til mere end 16.000 i 2021. Ifølge de officielle tal er der færre end 350.000 kristne i det muslimsk dominerede land, og Det Usbekiske Bibelselskab er den eneste organisation, der har tilladelse til at sælge og distribuere bibler i landet:

”Der er en stor tørst efter bibler i Usbekistan,” fortæller det lokale bibelselskabs generalsekretær Alexander Kim. ”Med øget finansiering kunne vi distribuere mange flere bibler i landet.”

I det sydøstasiatiske land Laos er der kun omkring 200.000 kristne blandt de knap 6,8 millioner indbyggere, der overvejende er buddhister. Men også her er distribu-

tionen af bibler gået frem siden 2019. Over 34.000 bibeldele, herunder 13.000 hele bibler, er blevet delt ud i 2021. Det er mere end fire gange så mange som i 2020:

”Mange troende, som er fattige, har fået adgang til Guds ord og kan nu vokse i deres viden om Gud - selv under de enormt vanskelige forhold, pandemien har budt dem,” fortæller generalsekretæren for Bibelselskabet i Laos, Pairanya Sahassawas.

”Bed for, at Bibelen bringer forsoning”

I Albanien er færre end en fjerdedel af befolkningen kristne. I 2021 fik landet sin første samlede bibeloversættelse oversat direkte fra de bibelske grundprog. Det var en betydningsfuld begivenhed for landets kristne. Mere end 8.000 eksemplarer blev delt ud i forlængelse af udgivelsen:

”Bed for, at denne bibel vil røre tusindvis af liv over hele landet, bringe forsoning, håb og en ny forståelse af Guds kærlighed i et land præget af lange år med forfatningsmæssig ateisme,” siger Altin Hysi, som leder Bibelselskabets arbejde i Albanien. Indtil kommunismens fald i 1990 var religion forbudt i landet, og skoler lærte, at tro var forkert. De oversættere, der har arbejdet på denne første interkonfessionelle albanske bibel, er alle blandt den første generation af troende, der kom til tro i 1990’erne.

” Vi kommer til flygtningelejre med mad og hjælp, og vi har altid bibler med. Vi deler dem ikke ud, men vi lægger dem frem, og folk tager dem. Vi har brug for mange flere bibler, for efterspørgslen er enorm over hele Irak.

EN MEDARBEJDER FRA BIBELSELSKABET I IRAK.

I januar 2021 ankom de første trykte eksemplarer af en ny interkonfessionel bibeloversættelse til den albanske hovedstad Tirana efter måneders forsinkelse på grund af pandemien. Foto: Andrea Rhodes.

Global bibeldistribution 2021

169,8 millioner bibles

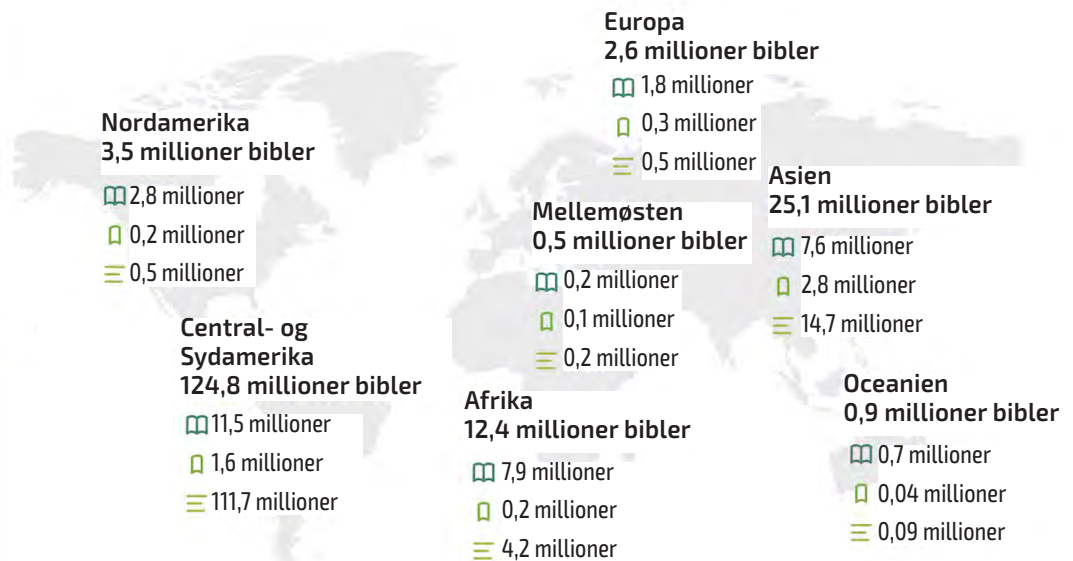
Hele Bibelen
32,6 millioner

Det Nye Testamente
5,1 millioner

Enkelte skrifter
132 millioner

” Det skal være alle danskeres kirkebibel

Tidligere generalsekretær for Bibelselskabet Niels Jørgen Cappelørn ser tilbage på arbejdet med den autoriserede bibeloversættelse, som netop har haft 30 års fødselsdag.

Af Thomas Godsk Larsen

Festgudstjeneste i Domkirken. Dronningen er på plads og sammen med hende repræsentanter fra hele Kirkedanmark - Den Katolske Kirke, frikirkerne, de teologiske uddannelser og hele det folkekirkelige landskab fra venstre mod højre.

At opbakningen til den nye bibeloversættelse er så stor, er ikke tilfældigt. Igennem det årelange arbejde med en ny autoriseret bibel har én ting nemlig stået i centrum for daværende generalsekretær Niels Jørgen Cappelørn: At det skulle være en kirkebibel for alle kirker og kristne trossamfund i Danmark. Han havde dog ét ufravigeligt kriterium for dem, der blev en del af arbejdet. Det vender vi tilbage til. For lad os først starte ved begyndelsen.

En bibel på omgangshøjde med tiden

Niels Jørgen Cappelørn tiltrådte som generalsekretær for Bibelselskabet i 1980, kun 34 år gammel. En gruppe af oversættere af Det Gamle Testamente havde allerede været i gang siden midten af 70'erne, og i 1979 var der udgivet en prøveoversættelse af Salmernes Bog. Den nye generalsekretær var ikke begejstret:

”Sproget var knastørt og 70'er-agtigt, og poesien manglede. Min vurdering var, at vi var nødt til at begynde forfra.”

Det gjorde de så, gruppen af oversættere med speciale i Det Gamle Testamente. En gruppe af oversættere af Det Nye Testamente skulle også nedsættes - og snarest muligt, mente Niels Jørgen Cappelørn. Dette lå generalsekretæren på sinde af en ganske særlig grund:

”I dansk bibeloversættelses historie har vi etableret en tradition med at oversætte Det Gamle og Det Nye Testamente asynkront. Tænk blot på, at vores seneste bibeloversættelse var et sammenklip af en oversættelse af Det Gamle Testamente fra 1931 og Det Nye Testamente fra 1948. Det var afgørende for mig, at oversættelsesgrupperne nu kom til at arbejde parallelt, så vi kunne få sat de to

bibeldele sammen på en måde, så de både teologisk og sprogligt var på omgangshøjde med hinanden.”

Landets dygtigste teologer og sprogfolk

Under hele oversættelsesarbejdet, der snart tog fart i de to grupper, var der tilknyttet sprogkonsulenter og litterater, der var med til at sikre, at sproget var flydende og tidssvarende. Niels Jørgen Cappelørn havde dog ét ufravigeligt kriterium for dem, der skulle have de bibelske grundtekster op under neglene:

”De skulle være blandt landets dygtigste teologer og eksperter i bibelsprogene. Det betød, at det primært var folk fra de teologiske fakulteter i Aarhus og København, der besatte pladserne i de to grupper.”

Niels Jørgen Cappelørn havde dog blik for, at forskellige teologiske positioner blev repræsenteret i grupperne:

”Til at begynde med var der nok en overvægt af teologer med tidehvervsk baggrund. Det var noget, jeg forsøgte at udligne, da grupperne blev endeligt sammensat, blandt andet ved at tilknytte dygtige teologer fra Menighedsfakultetet i Aarhus.”

Over 500 foredrag senere

Niels Jørgen Cappelørn, der både begik sig på hebraisk og græsk, skulle efter ønske fra bestyrelsen også involvere sig i oversættelsesarbejdet. Han blev, ud over at være ankerpersonen for det ganske oversættelsesarbejde, medoversætter på blandt andet Johannesevangeliet. Bibelske detailspørgsmål blev heftigt debatteret i grupperne, for eksempel om, hvordan Johannesprologen skulle lyde, hvordan missionsbefalingen i Matthæusevangeliet skulle oversættes, og om fadervor skulle have ny sprogdragt.

Det var dog afgørende for generalsekretæren, at diskussionerne ikke forblev i et lukket rum. Parallelt med, at der

◀ Der var mange spørgsmål til daværende generalsekretær Niels Jørgen Cappelørn, da Bibelselskabet holdt pressemøde i forbindelse med, at den nye autoriserede bibeloversættelse udkom.

◀ Den nye bibel tages officielt i brug ved en festgudstjeneste i Københavns Domkirke den 8. november 1992. Under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen bærer formand for Bibelselskabets bestyrelse Niels Ehrenreich den nye bibel ind, flankeret af daværende biskop Erik Norman Svendsen.

"Enhver autoriseret bibeloversættelse må virke for kirkens enhed," siger Niels Jørgen Cappelørn og citerer ordene fra Johannesevangeliet kapitel 17, vers 22-23:

"DEN HERLIGHED, DU HAR GIVET MIG, HAR JEG GIVET DEM, FOR AT DE SKAL VÆRE ÉT, LIGESOM VI ER ÉT, JEG I DEM OG DU I MIG, FOR AT DE FULDT UD SKAL BLIVE ÉT, FOR AT VERDEN SKAL FORSTÅ, AT DU HAR UDSENDT MIG OG HAR ELSKET DEM, SOM DU HAR ELSKET MIG."

Foto: Michael Bothager / Ritzau Scanpix

udkom nye prøveoversættelser i løbet af 80'erne, rejste Niels Jørgen Cappelørn land og rige rundt for at fortælle om arbejdet:

"Sammen med blandt andre professor Svend Holm-Nielsen og biskop Bertil Wiberg medvirkede jeg i kirkelige udsendelser ledet af Mogens Hansen i Danmarks Radio, hvor detaljer i oversættelsesarbejdet blev diskuteret, og hvor vi forklarede, hvorfor vi var nået frem til det, vi var nået frem til, og hvilke alternativer der var. Jeg rejste land og rige rundt - uanset, hvem der spurgte, og hvor små menighederne var, kom jeg. For hver gang var en lejlighed til at forklare de valg, vi havde truffet, give folk lejlighed til at stille spørgsmål og i sidste ende også få dem hver især til at opleve, at det også var deres bibel, der var undervejs i en ny oversættelse. Jeg talte det engang sammen til, at det blev til over 500 foredrag."

Afgørende møder på Nyborg Strand

Oversættelsesarbejdet nærmede sig sin afslutning sidst i 80'erne, men det havde ikke været uden vanskeligheder undervejs - særligt på grund af teologiske forskelle, der udmøntede sig i uenigheder omkring dele af bibeloversættelsen.

En revisionskomité, der skulle drible den endelige oversættelse af Bibelen i mål, blev nedsat. Det skete i tæt samarbejde med Bibelselskabets daværende præsident, biskop Ole Bertelsen, hvor det gjaldt om at finde frem til den mest funktionsdygtige struktur og bedst tænkelige sammensætning af komitéen. For Niels Jørgen Cappelørn var det afgørende, at den fik bred repræsentation for, som han siger, at alle fik medejerskab i oversættelsen. Blandt de 17 medlemmer af revisionskomitéen var repræsentanter fra de forskellige retninger inden for folkekirken, en deltager fra Frikirkerådet og en repræsentant fra den katolske kirke:

"Da revisionskomitéen trådte sammen første gang, var stemningen trykket, og holdningen tavst afventende. Men noget skete undervejs i møderækken. Der blev tid og plads til at tale og - ikke mindst - til at lytte. Møderne stod på i mere end et år på Nyborg Strand."

Da revisionskomitéen mødtes til sit afsluttende fællesmøde, denne gang i Trinitatis Kirkes sognehus i København i 1991, var stemningen anderledes positiv. Arbejdet i komitéen var færdiggjort, og alle deltagerne havde med datidens evige blæk sat deres signatur i et dokument som bevis på, at de stod inde for den samlede oversættelse. Det blev indstillet til bestyrelsen, at kirkeministeren videre skulle indstille den samlede oversættelse til autorisation hos Dronningen:

"Stemningen var ikke blot glad og munter, men også varmt venskabelig. Det sidste kom ikke mindst til udtryk under den afsluttende, højstemte middag den samme aften," fortæller Niels Jørgen Cappelørn.

"Et enormt privilegium"

Den nye autoriserede oversættelse udkommer officielt den 8. november 1992 ved festgudstjenesten i Domkirken i København. Året efter vælger Niels Jørgen Cappelørn at fratrede jobbet som generalsekretær i Bibelselskabet for at etablere Søren Kierkegaard Forskningscenteret, hvorfra han siden har været en af de førende internationale Søren Kierkegaard-forskere, parallelt med at han har virket som ulønnet hjælpepræst i Helligåndskirken i København i 40 år. Tiden i Bibelselskabet står dog særligt stærkt i Niels Jørgen Cappelørns erindring:

"Jeg tænker tilbage på årene som de bedste i mit arbejdsliv. Det var et enormt stort privilegium at få lov at være en del af arbejdet med at skabe en ny, autoriseret bibeloversættelse til danskerne," slutter han.

Serien om tvillingerne Tobias og Trine er minibøger om tilværelsens store spørgsmål.

I fortællingens form formidler de årets højtid og kristent kerne-gods i et ligefremt sprog, der kan forstås af børn.

Bøgerne er skrevet af journalist og forfatter Malene Fenger-Grøndahl, der har beskæftiget sig med tros- og kirkestof gennem mange år. Den garvede børnebogsillustrator Jesper Tom-Petersen står bag tegningerne.

TOBIAS & TRINE-bøgerne er velegnede til oplæsning i familien og oplagte som den gode gave til børn, der er med i kirken.

Vor Fader,
du som er i himlene!
Helliget blive dit navn,
komme dit rige,
ske din vilje
som i himlen
således også på jorden;
giv os i dag vort daglige brød,
og forlad os vor skyld,
som også vi forlader vore skyldnere,
og led os ikke ind i fristelse,
men fri os fra det onde.
For dit er Riget og magten og æren i evighed!
Amen.

Bøn binder os sammen

Tobias og Trine er på besøg hos oldefar. Han er meget gammel og husker ikke så godt. Og hvad er det for en mærkelig remse, han siger? Den er lidt svær, men alle kan bede fadervor, siger oldefar.

Af Thomas Godsk Larsen

Ny bog i Tobias & Trine-serien sætter fokus på bøn. Et emne, der optager forfatteren Malene Fenger-Grøndahl. Hun mener, at fadervor kan være med til at binde os sammen på tværs af generationer og tid. Hun fortæller, hvordan hun på en rejse i Syrien før borgerkrigen trådte ind i en kirke, der kan dateres helt tilbage til 300-tallet. Her lød fadervor på aramæisk:

”Det gik virkelig op for mig, hvor fantastisk det er, at den bøn, Jesus selv gav os, siges højt overalt i verden af mennesker i alle aldre, og at den har lydt i 2000 år. Den sætter os ind i

et kæmpe menneskeligt fællesskab. Og man kan tage fadervor med sig overalt.”

Ske din vilje

Malene Fenger-Grøndahl mener, at vi lever i en tid, hvor især unge forventes at være kreative, forme deres eget liv, formulere sig og præstere:

”I fadervor kan vi læne os ind i noget, der allerede er. Og det giver en tryghed at kunne sige de samme ord igen og igen, som generationer før os. Mine yndlingsord i fadervor er ’ske din vilje’ - det lyder jo helt umoderne, hvis ikke man selv skal sætte sig mål og efterstræbe dem. Men sikke en lettelse, at vi også nogle gange kan overlade det til Gud!”

”Fadervor kan ligesom bære sig selv”

Hun oplever, at bønner giver en tryghed og en forudsigelighed, og at den kan give et fællesskab mellem børn og voksne. Selv er hun ikke vokset op med hverken bøn eller kirke-

TOBIAS & TRINE- BØGERNE

24 sider
klammehæftet
11 x 10 cm
Vejl. udsalgspris:
kr. 24,95 pr. bog

ADVENT

Tobias & Trine tænder adventskransen

BØRNEGUDSTJENESTE

Tobias & Trine finder brød og fisk i kirken

BØN

Tobias & Trine lærer fadervor af oldefar

FASTELAVN

Tobias & Trine slår katten af tønden

DÅB

Tobias & Trine er til dåb for fætter Frederik

HALLOWEEN / ALLE- HELGEN

Tobias & Trine og de uhyggelige græskar

JUL

Tobias & Trine holder jul

DØDEN / BEGRAVELSE

Tobias & Trine siger farvel til mormor

PÅSKE

Tobias & Trine fejrer påske

Køb bøgerne i Bibelselskabets netbutik på bibelselskabet.dk.

på tværs af generationer

gang - det kom til som voksen:

”For mig er bøn blevet en stadig påmindelse om, hvad jeg har i min gudsrelation. Det er et trygt sted at finde hen. Jeg havde nok en lidt intellektuel tilgang til fadervor til at starte med. Jeg ville gerne forstå alle ordene. Men med tiden har jeg lært blot at lade ordene lyde. Jeg har bedt med mine børn, siden de var små, og de har faktisk aldrig spurgt til, hvad de enkelte ord betyder. Fadervor kan ligesom bære sig selv, oplever jeg. De behøver hverken at føle eller tænke noget bestemt - men alligevel bliver fadervor som et varmt kram hver aften.”

Vi er blufærdige

Malene Fenger-Grøndahl oplever, at der godt kan være en blufærdighed omkring det med bøn, også mellem voksne og børn:

”Jeg tror, det hænger sammen med, at vi i bønnen skal turde være sårbare over for hinanden. Men samtidig står vi også med et fæl-

les vilkår i bøn - som mennesker, der henvender os til Gud i tillid til, at han, når alt kommer til alt, ved bedst.”

I bogen er det oldefar, der lærer Tobias og Trine fadervor. Dét valg er ganske bevidst:

”Mange fra den ældste generation har lært fadervor udenad i en tidlig alder. Og selv om oldefar i bogen er lidt dement, hænger ordene ved, fordi de bor i hjertet. På en måde går oldefar til bøn - som det lille barn igen - og dér opstår en forbindelse mellem ham og vores to hovedpersoner.”

Bøn er både glæde og alvor

Med bogen vil Malene Fenger-Grøndahl også fortælle, at bøn ikke behøver at være noget meget alvorligt:

”Bønnens rum er lige så meget et glædesfyldt rum. Børn er faktisk utrolig gode til at skifte mellem alvor og glæde. Og lade begge dele være til stede her og nu. Det kan vi voksne også lære noget af.”

Fem skarpe om unge og

Jørgen Løvstad fortæller sine konfirmander, at de skal bede om alt - og det behøver ikke at være fint og fromt. Få hans gode råd til, hvordan man taler med unge om bøn.

Af Thomas Godsk Larsen

Hvordan fortæller du konfirmander om bøn?

At vi alle kan bede - og at det ikke kræver noget bestemt. At det er en måde at snakke med Gud på. Og at vi kan bede Gud om alt i bønnen. Det kan være noget, vi ønsker, skal forandre sig, men det kan også bare være en tak for noget i ens liv, man er glad for. Og så beder jeg altid sammen med konfirmanderne. Det er også en måde at lære at bede på, at vi gør det sammen.

Jeg taler også med dem om, at ligesom de kan bede deres forældre om den nyeste iPhone eller pizza til aftensmad, men måske ikke får det, så er det heller ikke altid, vi får det, vi beder Gud om. Eller måske får vi det, vi *irrealistisk* har brug for - men ikke vidste, vi havde brug for.

Er der ikke forskel på at bede sine forældre om en ny telefon og så at bede til Gud?

Jo! Når vi beder til Gud, beder vi til det højeste. Men netop forældrerelationen er de unges naturlige indgang til at tale om forholdet til Gud. Jeg spurgte for nylig et af mine konfirmandhold, hvad det hellige er. Det var svært for

dem at svare på. Og så alligevel. Jeg spurgte dem da, om der er nogen eller noget i deres liv, *ingen* må tale dårligt om. *Ja*, svarede de næsten samstemmende: Deres mor! Og så blev det alligevel muligt for os at tale om Gud og om at have en relation til det allerhøjeste.

Så skal man tale om Gud og bøn, tager man udgangspunkt i forældrerelationen?

Ja - og nej. Jeg har både som lærer, forstander og præst oplevet børn, der har vanskelige forældreforhold, også langt ud over, hvad man normalt har som teenager. Der kan det være rigtig svært at tage udgangspunkt i forældrerelationen, når vi skal tale om Gud. Man må gøre noget andet - og allerhelst være et godt eksempel som voksen.

Fortæller du konfirmanderne, hvordan de skal bede?

Nej - jeg har i hvert fald ikke travlt med at fortælle dem, at det skal være fint og fromt. Og spørger jeg dem, siger de næsten alle ja til, at de beder. Måske bare ikke lige fra kirkebænken søndag formiddag. Nogle af dem fortæller, at de synes, det er flovt at sidde med foldede hænder, så andre kan se, at de beder. Da fortæller jeg dem, at de kan gøre det lige, som de vil. Der er ingen, der behøver at kunne se, at du beder - bare gør det! Bøn kan også være en stille lytten. Da Moder Teresa modtog Nobels fredspris i 1979, blev hun spurgt, om hun bad. Hun svarede: "Jeg lytter. Og han lytter også." Bøn kan sagtens være en ordløs kommunikation.

Fotos: Privat

bøn

Hvad skal de unge "bruge" bønnen til?

Det er jo individuelt, ligesom det er for os andre. Men jeg tænker, at bønner er en måde at ventilere sine ønsker på. Som vi har talt om, er det ikke altid, man får opfyldt sine ønsker. Men jeg plejer at sige til de unge: Bed om alt, og se, hvad I får!

Bøn er pleje af en relation, nemlig relationen med Gud. Og når vi beder, plejer vi den relation, ligesom vi får mulighed for at lægge alt det, der er svært, i Guds hænder. Jeg oplever, at mange unge i dag har brug for at høre, at de ikke behøver at kunne klare alting selv - at det faktisk er noget godt, at vi tillader os at være magtesløse i en verden, hvor vi hele tiden skal være i kontrol.

Jørgen Løvstad har arbejdet med unge i over 40 år. Han har været efterskolelærer og -forstander og har siden 2015 været sognepræst i Thorning-Grathe-Vium pastorat.

”

Bøn er pleje af en relation, nemlig relationen med Gud.

JØRGEN LØVSTAD, SOGNEPRÆST
I THORNING-GRATHE-VIUM PASTORAT.

Beder du?

Ja, jeg beder hver morgen (hvor jeg knæler) og også i skolen. Jeg beder om, at det må blive en god dag. Hvis jeg har brug for hjælp, beder jeg også - ja, nogle gange bare fordi jeg har lyst. Når jeg beder, bliver jeg rolig.
(Karoline)

En sjælden gang. Jeg prøver at tale til Gud, så jeg ikke føler mig alene. Jeg beder om, at Gud skal hjælpe mig igennem dagen, når noget dårligt sker.
(Morten)

Ja, jeg beder normalt. Jeg beder om, at jeg kan få en god dag.
(Milas)

Nej, ikke rigtig. Men HVIS jeg skulle bede, ville det nok være, hvis en fra min familie var meget syg.
(Laura)

Jeg beder nogle gange. Jeg siger det inde i mine tanker. Jeg beder ikke så meget. Jeg beder, når noget er svært.
(Thomas)

Ja, vi beder hver morgen i skolen. Jeg beder om, at det må blive en god og fredelig dag. Jeg beder også bordbøn, før vi skal spise. Jeg beder også, hvis jeg har mistet noget, eller vil sige TAK.
(Klara)

Peter Madsen, f. 1958, er tegner, forfatter, film-skaber og foredrags-holder. Han står bl.a. bag bestsellerne *Valhalla*, *Trodeliv* og *Menneskesønnen*. Sidstnævnte blev startskuddet til hans mangeårige arbejde med de bibelske fortællinger. Han har modtaget en lang række priser, bl.a. Kunstfondens største hædersydelse og Blixen-prisen for Årets illustrerede værk 2022, som han modtog for *Urhistorien*.

Bøn er samtale med Gud

Signe er historien om en pige og hendes møde med de tre kristne højtider: jul, påske og pinse. Gennem *Signe* stiller trilogiens forfatter, Peter Madsen, nogle af de spørgsmål, han selv har om tro, kristendom og bøn - og forsøger sig også med nogle svar.

Af Thomas Godsk Larsen

Vi er et stykke inde i den anden bog om *Signe*. Hun er i Jerusalem med sin onkel for at gå i påskens fodspor. De besøger Grædemuren, og *Signe* undrer sig over, hvorfor alle ved muren rokker sådan med hovederne. Nogle stikker også sedler ind i muren og håber på, at det, de ønsker, må gå i opfyldelse.

Signe og hendes onkel Teo taler om bøn, om fadervor og om det at bede Gud om noget. Onkel Teo siger: "Egentlig tror jeg slet ikke, bøn handler om at få sine ønsker opfyldt, men om at tale med Gud om det, man er glad for eller har det svært med."

En kosmisk stik-i-rend-dreng?

Bag dialogen mellem *Signe* og hendes onkel har forfatteren Peter Madsen gjort sig mange overvejelser om, hvordan vi kan opleve bøn forskelligt:

"Når man er barn, tænker man måske mest om bønnen som noget, hvor man beder om det, man gerne vil have, og så kan man blive skuffet, når man ikke får det. På den måde kan Gud godt blive en slags kosmisk stik-i-rend-dreng. Eller Gud kan blive en slags fodbold-Gud, hvor Gud holder med mig. Men, kan man jo så spørge, hvem

holder så med de andre? For mig bliver det en lidt forenklet måde at se det på."

For Peter Madsen handler bøn først og fremmest om fællesskab med Gud:

"For mig er bøn noget med at samstemme sig med det store i verden. Det er noget, der sker inde i en selv - som en samtale med Gud. Den kan ligne den samtale, man kan have med en ven eller kæreste, hvor man vender nogle ting uden nødvendigvis at komme frem til en løsning på det, man tumler med. Men man kan måske komme til en klarhed over noget. Og man kan bruge bønnen til at bygge og pleje sin relation til Gud."

Vi siger 'du' til Gud i bønnen

Her mener Peter Madsen, at fadervor kan noget særligt:

"I bogen spørger onkel Teo *Signe*, om hun har tænkt over, at vi siger 'du' til Gud i fadervor - 'du', som er i himlene, helliget blive *dit* navn.' Vi siger netop ikke 'De', 'Deres' eller 'Deres kongelige højhed'. Det er et meget direkte 'du'. Det giver det her nære forhold. Jesus bruger jo også ordet 'far' om Gud og ikke 'Den Almægtige', eller hvad man nu ellers kunne sige."

For Peter Madsen er bønnen ikke bare noget, der foregår mellem mig og Gud:

"Læg mærke til, at der ikke er et 'jeg' i fadervor, men et vi - 'giv os i dag vort daglige brød,' 'forlad os vores skyld' ... For mig siger det noget om, hvor vigtige vores medmennesker er. Den pointe, syntes jeg også, var vigtig at få med i bogen."

SIGNE

En fortælling om jul, påske og pinse
Af Peter Madsen
Pris: 299,95 kr.

Bøgerne i trilogien er tidligere udgivet hver for sig som *Signes jul* (2003), *Rejsen til Jerusalem* (2008) og *Vingeslag* (2018).

HVORDAN SKAL MAN LÆRE AT BEDE AFTENBØN?

Til Bibelselskabet

Jeg har et barnebarn, der skal konfirmeres. Hvordan lærer præsten dem at bede aftenbøn? Hans storebror lærte intet, og han beder ikke. Men det kan være, at hvis de kommer ud for sorger, at de så kan finde på at bede til Gud, sådan som jeg har gjort fra barnsben. Jeg føler, at Gud hører mig. Får ofte svar tilbage, kan jeg se. Kan ikke gøre noget uden.

En bedstemor

Kære bedstemor

Tak for dit spørgsmål. Det kan være svært at sige noget generelt om, hvad konfirmander lærer om at bede i deres forberedelsestid. Det vil dog være naturligt for en præst at tage udgangspunkt i fadervor, den bøn, Jesus lærte sine disciple, da de bad ham: "Herre, lær os at bede, ligesom Johannes lærte sine disciple det" (Lukasevangeliet kapitel 11, vers 1). Fadervor er en fantastisk bøn, fordi alle kan lære den udenad, og fordi den er en hjælp til at vende rigtig mange af dagens og livets situationer til bøn.

Jeg tror, du har ret i, at sorger kan drive os til at bede. I hvert fald forudsætter bøn, at jeg er afhængig af Gud og hans hjælp. Uden den bevidsthed eller erfaring bliver bøn bare til en åndelig præstation og ikke til det, bønneren er beregnet til: At lukke Gud, min himmelske far, ind i mit liv og lade ham komme til med sin trøst, sit håb og sin frelse.

Det falder nok ikke nogen af os naturligt at bede, for vi vil hellere kunne klare os selv – også når det gælder forholdet til Gud. Derfor er afhængighed af Gud og bøn noget, vi skal lære. Sådan må vi også se på unge og andre, som endnu ikke har lært at bede. Og så må vi spørge, hvordan vi kan være med til at lære dem at bruge bønnens gave.

Som forældre og måske også bedsteforældre kan vi være åbne om vores egne erfaringer med bøn, vi kan lade dem opleve bøn i praksis som bøn før eller efter måltidet, fadervor om morgenen eller som en del af et ritual ved sengetid. Vi kan skabe samling om aftenen med en bøn og en kort refleksion fra en andagtsbog – der findes mange forskellige og til forskellige aldersgrupper. For mange har det været en hjælp at opleve forældres og bedsteforældres bønsspraksis, for det giver et forbillede at efterligne.

Jeg håber, det kan lykkes dig at blive et eksempel for dine børnebørn, når det gælder bøn, og at dit barnebarn må få et godt møde med bønneren og sin himmelske far gennem konfirmationsforberedelsen.

Venlig hilsen Robert Blandt

HAR DU ET SPØRSMÅL TIL "SPØRG OM BIBELN"?

Send det til spoerg@bibelselskabet.dk.

Robert Bladt er en del af Bibelselskabets brevkassepanel. Han er forstander på Børkop Højskole og uddannet teolog.

Find flere brevkassesvar fra vores panel på bibelselskabet.dk.

Som forælder eller bedsteforælder kan man præsentere børnene for bøn ved at bede fadervor med dem om aftenen, når de skal i seng, foreslår Robert Bladt.

Foto: Ben White / Unsplash

FADER VOR

FOR DE MINDSTE

Zarah Juul har illustreret fadervor i en ny billedbog for de allermindste.

Zarah Juul, f. 1978, er uddannet grafisk designer og animator ved Kunsthåndværkerskolen i Odense og har gennem en årrække arbejdet med design af computerspil og interaktive oplevelser til både børn og unge. Hun har siden 2013 arbejdet som illustratør og forfatter.

Fotograf: Frida Gregersen

FADERVOR FOR DE MINDSTE

Tegnet af Zarah Juul
14 sider, pap, 17x17 cm.
Vejl. udsalgspris kr. 99,95.

Fadervor for de mindste kan købes på bibelselskabet.dk eller hos boghandleren.

Af Thomas Godsk Larsen

Bønner minder os om, at vi ikke er alene

En farverig papbog og en fortælling om venskab, bøn og troen på det gode. Det er, hvad man får sammen med sit fadervor, hvis man giver sig i kast med Bibelselskabets udgivelse *Fadervor for de mindste*.

Vi får det, vi har brug for

Illustratør og forfatter Zarah Juul har skabt den billedfortælling, der ledsager hver sætning i fadervor. Vi møder en sulten ræv, der tror, dens bønner er hørt, da et æg falder ned i hovedet på den. Men måske rævens ønske bliver opfyldt på en lidt anden måde, end ræven havde regnet med?

”Det med, at bønnen ikke altid giver en, hvad man ønsker, har altid optaget mig, og det pirrer min humoristiske sans. Jeg synes, det er vidunderligt, at det er sådan, verden hænger sammen. Vi vil gerne have styr på alting og *ha’* ting. Vi ved bare ikke altid, hvad vi *egentlig* har brug for.”

Det skal nok gå, det hele

Zarah Juul har blandt andet illustreret *Højskolesangbogen for børn* og arbejdet sammen med flere af landets dygtigste forfattere, senest Marianne Iben Hansen. Det er første gang, hun illustrerer tekst fra Bibelen:

”Og så endda nogle af de vigtigste ord i kristendommen, nemlig fadervor. Bønnen rummer en fortælling i sig selv. Den er en bouillonterning af alt det, vi mennesker har brug for at vide om verden og livet med hinanden - og samtidig siger den, at vi ikke er alene om det hele, og at det nok skal gå alt sammen.”

Ordene får fint tøj på

Før Zarah Juul fik ideen til historien om

ræven, der får en ny ven, fordybde hun sig i fadervors ord. Det blev også en rejse ind i, hvad bønnen betyder i hendes eget liv:

”Jeg beder med mine børn hver aften. Jeg har skrevet nogle englevers, som vi siger højt sammen. Og jeg oplever, at bønnen giver en ro. Det er ikke sikkert, de mindste forstår ordene, men de hører dem; ordene gør dem trygge og lader dem vide, at de ikke er alene. Jeg kan også godt lide, at bønnen lyder lidt højtidelig, som om ordene har fået fint tøj på. Det bliver ligesom rituellet, noget, man kan læne sig ind i. Det *kan* fadervor.”

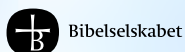
En bøn for livet

Det er Zarah Juuls håb, at forældre eller bedsteforældre vil læse *Fadervor for de mindste* højt, når de mindste skal puttes om aftenen. Og hun håber på, at den lille historie om ræven kan give små samtaler om fadervor:

”Børnene kan lytte til ordene i fadervor som en sang, en remse eller en rytme. De kan måske vække en særlig følelse i dem, når billederne samtidig fortæller om ræven, der bliver reddet fra rævesaksen, eller når ræven ser glad ud. Positive følelser, vi alle kan finde tilbage til, når vi bliver voksne og igen er forvirrede og bange. Så kan bønnen minde os om, at vi ikke er alene, at der er noget, der er større end os, der passer på os.”

For Zarah Juul er omsorgen fra Gud og for hinanden kernen i fadervor:

”Der er en, der lytter til os og kan trøste os, når vi ikke selv kan. Vi siger ’du er deroppe, jeg vil ære dig, du passer på mig’, og vi minder os selv om, hvor vigtigt det er, at vi tilgiver andre. Og måske, at vi en gang imellem også husker at tilgive os selv.”

Kirkeåret 2022-23

BIBELLÆSEPLANEN

DEN NYE BIBELLÆSEPLAN ER UDKOMMET

Midt i dagligdagens travlhed kan det være svært at få læst så meget i Bibelen, som man gerne vil. Hvis du mangler et redskab til at sætte struktur på din bibellæsning, er *Bibellæseplanen* noget for dig.

Bibellæseplanen er en kalender med udvalgte skriftsteder til hver dag i året. Læseplanen har til hensigt at åbne og udbrede Bibelens tekster.

Bibellæseplanen er i år tilrettelagt, så læsningen på hverdage former en række små "biografier" af bibelske personer – konger og dronninger, profeter og apostle, stærke kvinder og kæmpende mænd, udsatte mennesker og folk, der er ramt på livet.

Generalsekretær Johannes Baun siger:

"Her er masser af skæbner at spejle sig i, identificere sig med og lade sig inspirere af. Bibelens hovedperson, Jesus, kalder ikke på samme måde på identifikation. Han er Guds ansigt, evighedens direkte møde med mennesker. Så på søndagene får vi lov at læse den vigtigste biografi af dem alle igennem en række evangelietekster om Jesus. Han kalder til tro, han ægger til modsigelse, han venter det vante på hovedet og viser os en kærlighed, der overgår enhver forstand. Bedre afsæt for at forstå livet med Gud, os selv og andre fås ikke."

Bestil *Bibellæseplanen* på bibelselskabet.dk.

BIBELN I BAGLOMMEN - VERS TIL DAGEN OG VEJEN

Håb og trøst til baglommen: Nyt hæfte serverer det bedste fra Bibelen i et praktisk format.

Bibelen i baglommen er en samling af varme ord og bønner. Det bedste fra Bibelen lige til at tage med. Udgivelsen, der har et praktisk lommeformat, kan bruges til personlig læsning, til trøst, inspiration, adspredelse.

Den vil være velegnet som gave på en lejr, til at have liggende i våbenhuset eller i konfirmationsforberedelsen. Den lille verssamling indledes med velsignelsen og slutter med fadervor.

I alt består *Bibelen i baglommen* af 34 uddrag fra Bibelen. Ordene ledsages af vignetter, tegnet til lejligheden af den erfarne grafiker Sune Ehlers.

Generalsekretær i Bibelselskabet, Johannes Baun, siger om udgivelsen:

"*Bibelen i baglommen* er, som undertitlen fortæller, vers til dagen og vejen. Vi lavede først en særudgave til socialt udsatte, men da vi fik den i hånden, faldt tøjren: Vi er alle udsatte og har behov for ord til hjælp, trøst og inspiration."

Han siger videre:

"Trods det lille omfang afspejler tekstudvalget den virkelighed, der gælder for alle mennesker i dag uanset livssituation, og som også findes i Bibelens univers: at livet rummer gode og svære tider. Eller sagt med ord fra en af de udvalgte tekster: Alting har en tid. Det er vores håb, at udgivelsen kan nå baglommerne for folk i alle sammenhænge – og dermed bidrage til Bibelselskabets mission om at gøre Bibelen nærværende, i samfundet, i kirken og for den enkelte."

Bibelen i baglommen kan købes til 20,00 kr. pr. stk. Ved køb af 10 stk. gives 50 % rabat. Køb den på bibelselskabet.dk.

BIBESELSKABETS BØGER VINDER PRISER

3 x Peter Madsen og 1 x Sørine Gotfredsen. De seneste måneder har budt på flere flotte priser til bøger fra Bibelselskabet.

"Med *Urhistorien* er der skabt en ny-klassiker". "Ny monumental udgivelse". Sådan skrev et par af anmelderne, da Peter Madsens *Urhistorien* udkom.

Hen over sommeren er *Urhistorien* så blevet hædret med hele tre priser: Først modtog Peter Madsen Blixenprisen for årets illustrerede værk. Så fulgte prisen for Årets Bedste Bogarbejde fra Forening for Boghaandværk. Senest modtog Peter Madsen Læringscentrenes Forfatterpris, som gives for et bemærkelsesværdigt bidrag af høj kvalitet til børn og unges læseoplevelser og viden.

Det er langt fra første gang, at Forening for Boghaandværk tildeler Bibelselskabets Forlag en anerkendelse for godt boghåndværk. Blandt andet kan nævnes kåringen af *Bibelen 2020* som Årets Bogomslag og Ida Jessen og Hanne Bartholins *Bibelhistorier*, der blev kåret til Årets Børnebog.

En moderne bibelhistorie

Peter Madsen er ikke alene om at vinde priser. I sommer vandt sognepræst og forfatter Sørine Gotfredsen Dansk Litteraturpris for sin evne til at formidle svære emner på forbillig vis. Hun vandt blandt andet prisen for at formidle Bibelen i bogen *Som Sørine læser Bibelen*. Her deler hun varmt og personligt ud af sine livserfaringer og tanker.

Hun tager læseren med gennem Bibelen og fortæller undervejs om, hvordan den har præget hendes liv og holdninger, og spejler samtidig en række aktuelle samfundsdebatter og værdikampe i Bibelens tekster. Bogen modtog mange anmelderroser. Blandt andet tildelte Berlingske hele seks stjerner og skrev: "Sørine Gotfredsen har skrevet en moderne bibelhistorie, som bør ligge i enhver husstand."

Læs mere om bøgerne på bibelselskabet.dk.

**EN BØRNEBIBEL
KOSTER
50 KRONER**

GIV 10 BØRNEBIBLER TIL UKRAINE 500 KR.
GIV 20 BØRNEBIBLER TIL UKRAINE 1000 KR.

HJÆLP BIBELARBEJDET
I UKRAINE 2000 KR.

**BØRNEBIBELEN ER BLEVET ET FYRTÅRN
MIDT I EN EKSTREM SVÆR TID.**

GIV DIN STØTTE HER

**ELLER
MOBILEPAY
62903**

BANKOVERFØRSEL: REG.NR.: 3001 KONTONR.: 9000488 · MÆRKET 'UKRAINE'

KOMMER DER FLERE MIDLER IND, END DER ER BRUG FOR, GÅR PENGENE TIL, HVOR BEHOVET ER STØRST.

